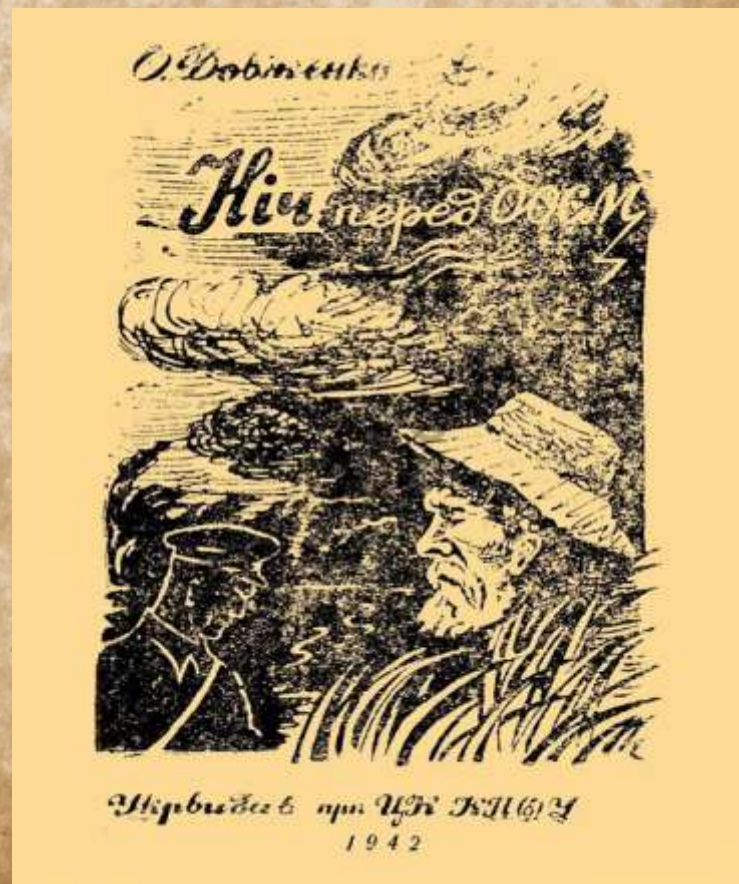

О. П. Довженко

«Ніч перед боєм»

**Образи дідів
Платона і Савки,
їхній моральний
урок для солдатів**

Мета уроку

- **учити визначати роль образів-персонажів у розкритті ідейного змісту твору та авторської позиції;**
- **розвивати вміння сприймати й осмислювати художній твір, логічне мислення, зв'язне мовлення; виявляти основні проблеми, порушені в оповіданні;**
- **виховувати почуття патріотизму, відданості Батьківщині.**

Епіграф уроку

**ЛИШЕ СИЛЬНИМ ДАНО
ПРАВО НА БЕЗСМЕТРЯ**

Мозковий штурм

- Що означає слово «героїзм»?
- Яку людину можна назвати героєм?
- Якими рисами характеру наділений герой?
- Що означає слово «подвиг»

Академічний тлумачний словник

- Героїзм - найвище виявлення самовідданості й мужності у виконанні громадського обов'язку
- Герой - видатна своїми здібностями і діяльністю людина, що виявляє відвагу, самовідданість і хоробрість у бою і в труді.
- Подвиг - самовіддана діяльність, поведінка, викликана глибоким почуттям

Сенкан до слова «герой»

- Людина
- Сильна, смілива
- Любить , розуміє, діє
- Готова пожертвувати власним життям
- Герой

Якою ви собі уявляєте людину-героя?

- Кого , на вашу думку, можна назвати героєм у оповіданні «Ніч перед боєм»?
- Чи відповідають діди Платон і Савка вашим уявленням про героїв?

Портретна характеристика персонажів

- **Платон Півторак** - суворий і красивий.
- **Савка** - Він був маленький, з підстриженою борідкою. Був би він сильно схожий на святого Миколу-угодника, коли б величезна, мов коров'ячий кізяк, стара кепка не лежала у нього на ушах...

Ставлення Платона і Савки до війни

Платон Півторак:

- ...вірив у нашу перемогу. Він був (...) живим грізним голосом нашого мужнього народу.
- Шутка сказати, скільки землі доведеться одбирати назад. А це ж усе кров!
- А страдати ніколи!
- А треба, щоб усякий міг, коли ворог суне.
- А жаль — це не ваше занятіє. Перемагають горді, а не жалісливі!

- Савка:
- ... Це ж усе доведеться забирати назад!
- Чим же далі ви тікаєте, тим більше крові проллється! Та не тільки вашої, солдатської, а й материнської, й дитячої крові.

Ставлення дідів до смерті

- Чого вони так тієї смерті бояться? Раз уже війна, так її нічого боятися. (Платон)
- Уже, казав той, ні в танку не сховаєшся, ні в печі не замажешся. (Савка)
- Вони були сміливі, діди оті, сердиті і не боялися смерті. (Петро Колодуб)

Ставлення до відступу військ

- Тікаєте, бісові сини?
- Щось ви, хлопці, не той, не як його, не туди неначе йдете (...) Одежа ось нова, і торбочки, і ремні, еге, і самі ось молоді, а звертаєте неначе не туди, га?!
- Душа несерйозна, розбалувана...
- Не вміли шануватися, так уж повезем, тікайте, чорт вашу душу бери...
- Не вміли битися. От тобі і відступ.
- Скільки літ їх учили, ти подумай, Платоне. А вони тікають.

Порада солдатам

- Не з тієї пляшки наливаєте. П'єте ви, як бачу, жаль і скорботи. Марно п'єте. Це, хлопці, не ваші напої. Це напої бабські. А воїну треба напитися зараз кріпкої ненависті до ворога та презирства до смерті. Ото ваше вино. А жаль — це не ваше занятіє. Жаль підточує людину, мов та шашіль. Перемагають горді, а не жалісливі!

По сухому
темному його
лицю текли
сльози і падали
в Десну.

Моральний урок солдатам

- Петро Колодуб:

...де б я не був, як би не гули навколо мене ворожі вихори, їм ніколи вже не затушить того вогню, що викресав з мене колись у човні дід Платон... Що наше життя? Що наша кров, коли страждає вся наша земля, увесь народ?

Домашнє завдання:

Підготувати матеріал (біографія письменниці, творчі надбання) до уроку літератури рідного краю, а саме: українська письменниця, поетеса Наталя Забіла.

Література

- <http://changeua.com/18-tsitat-oleksandra-dovzhenka-yaki-po-tribno-prochitati-kozhnomu/>
- <http://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=869>
- <http://sum.in.ua/s/gherojizm>